

Cả M và Trung Quốc đều gặp vấn đề nhau do sự phụ thuộc cùng có lợi. Trung Quốc phụ thuộc vào thị trường xuất khẩu M với khoảng 161,6 tỷ USD trong năm 2015 trong khi M dựa vào việc Trung Quốc nắm giữ trái phiếu chính phủ M và các tài sản USD khác.

Ngày 6/4 vừa qua, Tổng thống M Donald Trump và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã gặp nhau tại Hội nghị thượng đỉnh đnh đc biêt ở Florida (M). Hai nhà lãnh

Đạo đã gặt bỏ những vón đờ chính có thể dờn tởi cõng thõng giõa hai nõõc. Mõt trong nhõng vón đờ đó là cân bõng thõõng mõi giõa hai nõn kinh tở khõng lờ cõa thõ giõi đã đõõc hai nhà lãnh đõo nhõt trí giõi quyõt trong võng 100 ngày tởi. Mõc tiêu cõa kờ hoõch này là nhõm cõi thiõn cân bõng thõõng mõi giõa hai bên bõng cách tõng xuõt khõu cõa Mõ tởi Trung Quõc, chõ khõng phõi là hõn chõ xuõt khõu cõa Trung Quõc sang Mõ. Tuy kờ hoõch 100 ngày này có thể tránh đõõc mõt cuõc chiõn tranh thõõng mõi giõa hai nõn kinh tở lờn cõa thõ giõi, nhõng nhõng biõn pháp bõo hõ cõa Mõ vón là mõt mõi đe đõa. Bõ trõõng Thõõng mõi Mõ Wilbur Ross cho biõt nõu khõng có kờt quõ thõc tở trong 100 ngày tởi, Chính quyõn cõa Tõng thõng Trump sõ xem xét liõu có nên tiõp tởc kờ hoõch này hay khõng.

Theo Ngân hàng Thõ giõi (WB), sõc tiêu thõ cõa Mõ lờn nhõt thõ giõi või chi tiêu tiêu dùng cõa các hõ gia ãnh lên tởi hõn 14,88 nghìn tở USD vào nõm 2015. Trong khi đó, Trung Quõc là nõõc có tõng lõõng hàng hóa xuõt khõu lờn nhõt või giá trõ khoõng 2,14 nghìn tở USD trong nõm 2015. Mõi quan hõ giõa hai nõn kinh tở khõng lờ này rõ rờng: Mõ là nõõc tiêu dùng lờn nhõt trong khi Trung Quõc là nõõc xuõt khõu lờn nhõt. Tuy nhiên, ãng có sõ thay đõi chiõu hõõng giõa hai nõõc või viõc Mõ hõõng tởi chõ nghõa bõo hõ trong khi Trung Quõc hõõng tởi nõn kinh tở dõn đõu thõ giõi võ tiêu dùng. Sõ thay đõi đõt ngõt cõa nõn kinh tở Mõ hõõng tởi chõ nghõa bõo hõ có thể ngõn cõn mõi quan hõ cân bõng kinh tở või Trung Quõc. Trờn thõc tở, các chính sách bõo hõ mà Chính quyõn cõa õng Trump đõ xuõt có thể gây hõi tởi nõn kinh tở Mõ. Hõn nõa, ãiõu đó cõng có thể bõ qua mõt mõi quan hõ cân bõng thõõng mõi hõn nõa giõa hai nõõc nhõ đã đõõc nhõt trí trong õõi thoõi.

Chiõn lõõc và Kinh tở Mỹ-Trung (S&ED)

Các chính sách bõo hõ cõa õng Trump chõc chõn sõ õnh hõõng đõn nõn kinh tở Mõ nhõng nhiõu khõ nõng Chính quyõn Mõ sõ áp dõng các biõn pháp bõo hõ này. Theo mõt cuõc nghiõn cõu mõi ãy tở các ngân hàng đõu tở và các công ty luõt tởi Phõ Wall, có tởi hõn 50% khõ nõng õng Trump sõ áp dõng mõc thuõ cao hõn đõ ngõn cõn nhõp khõu hàng hóa tở các công ty õ nõõc ngoài do Mõ sõ hõu. Nhõ võy, lời nhuõn gõp 4 lờn cõa các công ty Mõ tởi Trung Quõc tở nõm 2004-2012, theo mõt nghiõn cõu cõa JP Morgan, có thể giõm ãng kờ. Hõn nõa, nõn kinh tở Mõ có thể rõi vờo tình trõng õm đõm tở nhõng biõn pháp bõo hõ này. Nõu Chính quyõn cõa õng Trump áp dõng mõc thuõ 45% ãnh vờo hàng hóa Trung Quõc sõ dõn tởi giá hàng hóa cao hõn, õnh hõõng tởi ngõõi tiêu dùng Mõ và khõ nõng cõnh tranh xuõt khõu cõa Mõ.

Trung Quốc cũng có thể trả đũa bằng cách giảm trợ cấp nông sản trái phiếu kho bạc Mỹ và cắt giảm nhập khẩu các sản phẩm của Mỹ. Bên cạnh đó, cũng có những tín hiệu đi về các công ty đa quốc gia Mỹ (MNC) do chi phí sản xuất tăng vì các công ty này dựa vào chuỗi cung ứng sản xuất tại Trung Quốc và các nền kinh tế mới nổi khác trong khu vực.

Sự phụ thuộc lẫn nhau

Cả Mỹ và Trung Quốc đều gắn với nhau do sự phụ thuộc cùng có lợi. Trung Quốc phụ thuộc vào thị trường xuất khẩu Mỹ với khoảng 161,6 tỷ USD trong năm 2015 trong khi Mỹ dựa vào việc Trung Quốc nắm giữ trái phiếu chính phủ Mỹ và các tài sản USD khác. Hơn nữa, Trung Quốc là nguồn cho vay lớn thứ hai đi về chính phủ Mỹ với việc Mỹ nợ Trung Quốc khoảng 1,115 nghìn tỷ USD tính đến tháng 10/2016.

Tuy nhiên, sự phụ thuộc lẫn nhau này có lợi cho cả hai nước. Các khoản vay của Trung Quốc cho Mỹ thông qua nắm giữ trái phiếu chính phủ Mỹ cung cấp tín dụng cho Ngân hàng Dự trữ Liên bang Mỹ (FED) và cho phép Mỹ nhập khẩu các sản phẩm của Trung Quốc. Tuy nhiên, cựu Chủ tịch của Morgan Stanley châu Á và là nhà kinh tế học người Mỹ - ông Stephan Roach - đã chỉ ra rằng Trung Quốc đang hướng tới một sự thay đổi lớn từ nền kinh tế dựa vào xuất khẩu và đầu tư sang mô hình kinh tế phụ thuộc nhiều hơn vào tiêu dùng và lĩnh vực dịch vụ. Do vậy, đây là một câu hỏi hóc búa về việc Mỹ sẽ phản ứng như thế nào trước việc Trung Quốc chuyển đổi sang nền kinh tế dựa vào tiêu dùng nội địa và vận chuyển hàng hóa giá rẻ và vận chuyển của Trung Quốc.

Sự chuyển hướng kinh tế của Trung Quốc theo hướng tăng tiêu dùng bắt đầu từ năm 2011 khi kế hoạch 5 năm lớn thứ 12 được ban hành kèm theo một khuôn khổ tái cân bằng cấu trúc nền kinh tế. Do vậy, các cách kinh tế quan trọng của Trung Quốc được thông qua năm 2013 để hỗ trợ chuyển đổi nền kinh tế tiêu thụ nội địa. Một vài cách kinh tế quan trọng là việc thông qua sửa đổi chính sách mới gia đình chỉ có một con và khoản thuế 30% đi về lợi nhuận của các Doanh nghiệp nhà nước (SOE).

Hơn thế nữa, Trung Quốc đã tăng gấp đôi quy mô của khu vực dịch vụ từ năm chiếm khoảng 46% Tổng sản phẩm quốc nội (GDP) trong vòng 2 thập kỷ qua. Trong bối cảnh này, Mỹ cần phải có phản ứng để xứng với sự chuyển đổi đang diễn ra của

kinh tế Trung Quốc.

Như Stephan Roach đã giới thích, Mỹ phải gia tăng tiết kiệm quốc nội bởi sự chuyển đổi kinh tế tiêu dùng đến đầu sự làm giảm việc Trung Quốc mua trái phiếu chính phủ Mỹ và đến tài giảm bớt nguồn vốn của Trung Quốc tại thị trường Mỹ khi nền lãi suất cao. Hơn nữa, việc Mỹ thoát khỏi việc dựa vào vào nhu cầu nước ngoài để với trái phiếu chính phủ sự cho phép nước này có thể bù đắp cho việc tiêu dùng quá mức.

M-Trung cân mối quan hệ cân bằng hơn

Tuy mối quốc gia đều có quyền đánh giá chính sách đối ngoại của họ thông qua lòng kính các lợi ích quốc gia nhưng Chính quyền của ông Trump nên tránh tập trung vào mâu thuẫn quan hệ với Trung Quốc. Điều cần thiết là cả hai nền kinh tế này cần phải đạt tiến trình S&ED giữa hai bên vào trung tâm của mối quan hệ song phương. Trong năm 2011, hai nước đã nhất trí trong vòng đàm phán thế 3 S&ED để thúc đẩy mối quan hệ thông qua mối cân bằng hơn. Hai bên đã đồng ý về việc Trung Quốc nên thực hiện các bước đi cần thiết để gia tăng tiêu dùng nội địa như đã đưa ra trong kế hoạch 5 năm lần thế 12, cùng với đó là việc Mỹ cần phải gia tăng tiết kiệm nội địa và xuất khẩu theo “sáng kiến xuất khẩu quốc gia” của Mỹ.

S&ED cũng sẽ là công cụ để hai bên thảo luận về việc làm thế nào để đối phó với các vấn đề quan trọng của thế giới mới, từ giá hối đoái và môi trường kinh doanh. S&ED cũng có thể là con đường cho hai nền kinh tế lớn này thảo luận về những tiềm năng hợp tác trong các sáng kiến của sự hợp tác mà các công ty Trung Quốc có thể đầu tư. Đây có thể là thành tựu to lớn để với Mỹ khi mà Trung Quốc đang tìm kiếm tài chính và hợp tác công nghệ từ các nền kinh tế công nghiệp cho sáng kiến “Một vành đai, Một con đường” của nước này.

Chính quyền của ông Trump để lợi cho thêm hết thế giới mới với Trung Quốc như một mối đe dọa kinh tế nghiêm trọng. Tuy nhiên, điều này khiến Mỹ mù quáng trong việc nhìn ra rằng nước này cần một nền kinh tế và mô hình mới hơn và có mối quan hệ cân bằng hơn với Trung Quốc. Do vậy, theo đuổi các biện pháp chính sách sẽ giúp ích cho “nước Mỹ lớn mạnh trở lại” hơn là thực hiện các chính sách bảo hộ.

Tác gi^ả Phidel Vinels là chuyên gia phân tích cao c^{ấp} thu^{ộc} Trung tâm nghiên c^{ứu} đa ph^{ương} pháp, Tr^{ung} tâm Nghiên c^{ứu} Quốc t^ế RSIS tr^{ực} thu^{ộc} [Đ^{ại} h^{ọc} Công nghệ Nam Đ^{ông}ing, Singapore](#). Bài vi^{ết} đ^{ang} tr^{ên} “ [RSIS](#) ”.

H^{àng} Trà (gt)